

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020

Rek Mb

Kontaktperson

Rättsenheten

Jesper Jacobsson

010-224 10 81

Tillsyn-sanktionsföreläggande enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen)

Beslut

Sanktion som föreläggs

Länsstyrelsen beslutar att förelägga [REDACTED] med enskild firma
Juristfirman [REDACTED] att betala en sanktionsavgift om 10 000 (tiotusen)
kronor.

Efter att du tagit del av detta föreläggande har du tre veckor på dig att skriftligen
godkänna föreläggandet. Ett godkännande som görs efter den tiden är utan verkan.

För mer information om föreläggandet, se medföljande informationsblad.

Sammanfattning

Den enskilda firman Juristfirman [REDACTED] (företaget) bedriver verksamhet
inom juridiska byråer och redovisnings- och bokföringsbyråer med säte i Skåne län.
Företaget är sedan den 18 september 2012 registrerad i Bolagsverkets register mot
penningtvätt och har anmält att företaget bedriver verksamhet inom bokföring,
redovisning och juridisk verksamhet.

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur företaget har följt bestämmelserna i
enlighet med penningtvättsregelverket, det vill säga lag (2017:630) om åtgärder mot
penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) som trädde i kraft
den 1 augusti 2017, förordning (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och
finansiering av terrorism (penningtvättsförordningen) och Länsstyrelsen i Skåne läns
föreskrifter och allmänna råd (12 FS 2017:22) om åtgärder mot penningtvätt och
finansiering av terrorism (föreskrifterna) som trädde i kraft den 1 januari 2018.

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020
Rek Mb

Granskningen har visat att företaget brister i samtliga kontrollerade delar av penningtvättsregelverket. Företaget saknar både en allmän riskbedömning och tillräckliga rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism, vilket innebär att tillräckliga åtgärder för att hantera dessa risker inte vidtagits.

Överträdelserna av regelverket har inneburit en ökad risk för att verksamheten kan ha utnyttjats för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att företagets överträdelser av penningtvättsregelverket är allvarliga och pågått under en längre tid. Vidare bedömer vi att innehavaren [REDACTED] av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Länsstyrelsen bedömer att överträdelserna i penningtvättsregelverket innebär att företaget genom ett sanktionsföreläggande ska betala en sanktionsavgift om 10 000 (tiotusen) kronor.

Beskrivning av ärendet

Penningtvättsregelverket gäller bland annat verksamhetsutövare som driver yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- och revisionstjänster. Det gäller också för de verksamhetsutövare som driver yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist.

Företaget är sedan den 18 september 2012 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt och bedriver enligt registret verksamhet inom bokföring, redovisning och juridisk verksamhet. Företaget omfattas därmed av penningtvättslagen. Eftersom företaget har sitt säte i Skåne står det under Länsstyrelsen i Skåne läns tillsyn i enlighet med penningtvättsförordningen. Eftersom företaget omfattas av penningtvättsregelverket har företaget skyldighet att vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen har den 30 oktober 2020 förelagt företaget att inkomma med företagets allmänna riskbedömning och de rutiner och riktlinjer avseende verksamhetens åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som följer av penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har även förelagt företaget att inkomma med vidtagna kundkännedomsåtgärder för samtliga kunder mellan åren 2015–2020 som har utlandsbosatta företrädare och samtliga kundkännedomsåtgärder som företaget har vidtagit i samband med att affärsrelationen med Snabb Trade Scandinavia (969766-4127) startades. Länsstyrelsen har också begärt in de utvärderingar och uppdateringar som företaget gjort i förhållande till Snabb Trade Scandinavia under den tid som företaget haft en affärsrelation med kunden.

Företaget inkom den 18 november 2020 med ett yttrande. Innehållet i yttrandet framgår under rubriken ”motivering” nedan.

Länsstyrelsen har den 15 december 2020 förelagt företaget att inkomma med en förteckning över företagets samtliga kundrelationer. Företaget skickade den 30 december samma år in handlingar avseende företagets kundrelationer.

Motivering

Aktuella bestämmelser

Detta beslut grundar sig på bestämmelserna i penningtvättslagen, penningtvättsförordningen samt föreskrifterna.

Penningtvättslagen syftar till att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

I penningtvättslagen åläggs fysiska och juridiska personer som bedriver viss typ av verksamhet, till exempel inom redovisning och bokföring samt som oberoende jurist i vissa fall att registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och att fullgöra skyldigheterna som uppställs i penningtvättsregelverket. Sådana verksamheter står under Länsstyrelsens tillsyn.

Genom tillsynen kontrollerar Länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får inom ramen för sin tillsyn förelägga den som driver verksamhet enligt penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder bestämmelserna i penningtvättslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

En verksamhetsutövare ska bland annat upprätta en dokumenterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga.

Utifrån den allmänna riskbedömningen ska vissa dokumenterade rutiner och riktlinjer upprättas för att förebygga och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Dessa ska bland annat omfatta åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering till Finanspolisen samt behandling av personuppgifter. Rutinernas och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

Verksamhetsutövaren ska utvärdera sina rutiner och riktlinjer regelbundet, minst en

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020
Rek Mb

gång per år, och uppdatera dem vid behov. Verksamhetsutövaren ska dokumentera datumet för utvärderingen av rutinerna och riktlinjerna.

Det finns en skyldighet för verksamhetsutövare att göra en riskbedömning av sina kunder (kundens riskprofil) samt att dokumentera vidtagna kundkännedom-åtgärder. För att fastställa riskprofilen ska kundrelationen kopplas till de riskfaktorer som har framkommit i den allmänna riskbedömningen.

Den allmänna riskbedömningen

Gällande bestämmelser

Av 2 kap. 1 § i penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker (allmän riskbedömning).

Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Hänsyn ska också tas till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheten lämnar.

Av 2 kap. 2 § i samma lag framgår att omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Verksamhetsutövaren ska utvärdera den allmänna riskbedömningen regelbundet, minst en gång per år, och uppdatera den vid behov.

Den allmänna riskbedömningen ska alltid utvärderas innan verksamhetsutövaren

1. erbjuder nya eller väsentligt förändrade produkter eller tjänster,
2. riktar sig till nya marknader, eller
3. gör andra förändringar som är relevanta för verksamheten. Verksamhetsutövaren ska dokumentera datumet för utvärderingen av den allmänna riskbedömningen.

Företagets redogörelse

Som svar på länsstyrelsens föreläggande om att företaget ska inkomma med sin allmänna riskbedömning har företaget i ett yttrande den 18 november 2020 framfört att det inte har några uppdrag där företagets tjänster kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Vidare anges att verksamheten består dels av uppdrag

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020

Rek Mb

i form av löpande redovisning och upprättande av årsbokslut till småföretag dels juridiska rådgivning till småföretag och privatpersoner. Företaget tar även uppdrag som ombud i tvistemål. Enligt företaget har redovisningsuppdragen blivit alltmer dominerande och står för 75 procent av verksamheten. Företaget har aldrig drivit någon verksamhet inom finansiell rådgivning. Vidare menar företaget att det har god kundkännedom, i synnerhet vad gäller de svenska kunderna som utgör 96 procent av uppdragen enligt företaget. Utvärderingen av kunderna/klienterna görs särskilt vid den inledande kontakten och därefter fortlöpande. Vissa kunder har företaget haft i 30 år medan andra varit kunder i tio år. Företaget för inte någon "svart bok" över kunderna eller deras verksamheter i syfte att dokumentera om de sysslar med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Företaget uppger vidare att det under årens lopp haft ett fåtal kunder där företaget sagt upp avtalet på grund av allmän oseriositet eller misstanke om penningtvätt. Vid ett tillfälle har företaget även gjort en väl dokumenterad anmälan till Ekobrottsmyndigheten. Företaget tackar ständigt nej till nya uppdrag, vid minsta fara för att kunden/klienten kan bli för arbetskrävande eller inte är rak i sin kommunikation.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att inskickade handlingar i ärendet utgörs av ett yttrande som är upprättat med anledning av Länsstyrelsens föreläggande att inkomma med handlingar bland annat avseende företags allmänna riskbedömning och inte den dokumentation som begärts i nämnda föreläggande. Företaget har alltså inte gett in en sådan allmän riskbedömning som företaget är skyldig att upprätta och dokumentera enligt kraven penningtvättsregelverket varför länsstyrelsen får utgå ifrån att en sådan allmän riskbedömning som efterfrågats saknas i företaget och har saknats även tidigare.

Det framgår inte heller av det yttrande som företaget lämnat in att företaget gjort en bedömning av vilka risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan antas föreligga avseende verksamhetens tjänster, kunder, distributionskanaler, geografiska riskfaktorer och andra verksamhetsspecifika omständigheter. Företaget har enbart konstaterat att företaget inte har några uppdrag där företags tjänster kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen konstaterar att syftet med den allmänna riskbedömningen är att den ska innehålla en analys och bedömning av *hur* verksamheten kan komma att utnyttjas och inte innehålla ett konstaterande om att det inte föreligger några risker i verksamheten. Företaget har i yttrandet inte redogjort för hur man kommit fram till bedömningen att verksamheten inte kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Inte några av de riskfaktorer som ska vägas in i bedömningen har beaktats vid denna slutsats.

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020

Rek Mb

Länsstyrelsens menar att en verksamhetsutövare bör bedöma risken utifrån en skala, till exempel låg, normal eller hög risk. En verksamhetsutövare som endast konstaterar att det inte finns någon risk alls förlorar med stor sannolikhet möjligheten att upptäcka avvikelser och tecken på eventuell penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Den allmänna riskbedömningen ska även innehålla information om tillvägagångssätt och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnat om penningtvätt och finansiering av terrorism vägas in. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas utifrån företagets storlek och art samt de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Någon sådan redogörelse har företaget inte beaktat i inlämnade handlingar. I sammanhanget noterar vi även att det inte framgår när den allmänna riskbedömningen upprättades eller när den senast uppdaterades.

Mot bakgrund av att företagets allmänna riskbedömning ska ligga till grund för verksamhetens rutiner och riktlinjer samt övriga åtgärder som företaget ska vidta för att minska risken för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism bedömer Länsstyrelsen att avsaknaden av allmän riskbedömning utgör en allvarlig överträdelse av penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen grundar bedömningen framförallt på att det är företagets allmänna riskbedömning som ska ligga till grund för verksamhetens riskbedömning av kunder, rutiner och riktlinjer samt övriga åtgärder som företaget ska vidta för att minska risken att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Företagets rutiner och riktlinjer ska skapas utifrån en relevant, uppdaterad och verklighetsanpassad allmän riskbedömning. Eftersom företaget inte har genomfört en sådan allmän riskbedömning av sin verksamhet bedömer Länsstyrelsen att företaget saknar insikt i hur verksamhetens tjänster kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsens bedömning är att företaget därigenom har löpt ökad risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism och därmed inte följt de krav som penningtvättslagen ställer på verksamhetsutövare som omfattas av regelverket.

Riskbedömning av kunder

Gällande bestämmelser

Av 2 kap. 3 § i penningtvättslagen framgår att verksamhetsutövaren ska bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med dennes kunder. Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden. Kundens riskprofil ska följas upp under pågående affärsförbindelse och korrigeras när det finns anledning.

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020
Rek Mb*Länsstyrelsens bedömning*

Länsstyrelsen har inte begärt in en redogörelse av kundernas riskprofil och gör därför ingen bedömning i denna del bortsett från att konstatera att det inte är möjligt att ta fram kundriskprofiler då en allmän riskbedömning saknas.

Interna rutiner och riktlinjer

Av 2 kap. 8 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter. Rutinerna och riktlinjerna ska fortlöpande anpassas efter nya och förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. Rutinerna och riktlinjernas omfattning och innehåll ska styras av vad som framkommer i den allmänna riskbedömningen.

Kundkännedom*Gällande bestämmelser*

Åtgärder för kundkännedom ska enligt 3 kap. penningtvättslagen bland annat vidtas när en affärsförbindelse etableras. (Affärsförbindelse definieras i detta sammanhang som en affärsmässig förbindelse som när den etableras förväntas ha en viss varaktighet i enlighet med 1 kap. 8 § penningtvättslagen). Enligt 3 kap. 4 § samma lag ska en verksamhetsutövare som inte har en affärsförbindelse med kunden, bland annat vidta åtgärder för kundkännedom, vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

Reglerna om kundkännedomsåtgärder ställer krav på verksamhetsutövare att identifiera och kontrollera sina kunder och göra de utredningar som krävs för att kunna hantera de risker som varje kund innebär. Om verksamhetsutövaren har en affärsförbindelse med kunden ska även information om affärsförbindelsens syfte och art inhämtas. Informationen ska ligga till grund för en bedömning av vilka aktiviteter och transaktioner som kunden kan förväntas vidta och genomföra inom ramen för affärsförbindelsen, och kundens riskprofil. En verksamhetsutövare ska löpande och vid behov följa upp pågående affärsförbindelser i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt och finansiering av terrorism. Uppföljningen innebär också krav på granskning för att upptäcka avvikande transaktioner och aktiviteter som kan utgöra misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism. Omfattningen av övervakningen och granskningen samt hur ofta denna ska ske beror på riskerna i affärsförbindelsen.

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020

Rek Mb

En verksamhetsutövare får inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en transaktion, om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen, och övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner. Detta framgår av 4 kap. 1 och 2 §§ penningtvättslagen.

Kunden ska identifieras genom identitetshandlingar, registerutdrag eller genom andra uppgifter och handlingar från en oberoende och tillförlitlig källa. Om kunden företräds av en person som uppger sig handla på kundens vägnar, ska verksamhetsutövaren kontrollera den personens identitet och behörighet att företräda kunden. Vidare ska en verksamhetsutövare utreda om kunden har en verklig huvudman och om så är fallet ska verksamhetsutövaren vidta åtgärder för att kontrollera den verkliga huvudmannens identitet.

Kontroll av kundens och den verkliga huvudmannens identitet ska slutföras innan en affärsförbindelse etableras eller en enskild transaktion utförs.

En verksamhetsutövare ska bedöma om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politisk utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person. Verksamhetsutövaren ska även kontrollera om kunden är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland.

En verksamhetsutövare ska även inhämta information om affärsförbindelsens syfte och art. Informationen ska ligga till grund för en bedömning av vilka aktiviteter och transaktioner som kunden kan förväntas vidta och genomföra inom ramen för affärsförbindelsen, och kundens riskprofil. En verksamhetsutövare ska löpande och vid behov följa upp pågående affärsförbindelser i syfte att säkerställa att kännedom om kunden är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Av förarbetena till penningtvättslagen (prop. 2016/17:173 s.249) framgår att pågående affärsförbindelser ska löpande och vid behov följas upp i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Åtgärderna för att uppnå kundkännedom som krävs enligt direktivet är således en process som verksamhetsutövaren inte kan avsluta förrän den dag som affärsförbindelsen med kunden upphör. Kunskapen om kunden och måste hela tiden hållas aktuell samt kompletteras och fördjupas när detta krävs för att förstå och kunna bedöma om kundens aktiviteter och transaktioner är legitima eller innebär penningtvätt eller finansiering av terrorism.

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020
Rek Mb

Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms som låg, får förenklade kundkännedomsåtgärder tillämpas. Bedöms däremot risken som hög ska skärpta åtgärder vidtas vilket kan avse inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar, utifrån den information som inkommit i ärendet, att företaget saknar tillräckliga rutiner och riktlinjer för kundkännedomsåtgärder. Företaget har inte redogjort för hur företaget vidtar kundkännedomsåtgärder för att hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism i enlighet med penningtvättslagen. Istället har företaget framfört att man har genomgående god kundkännedom i synnerhet vad gäller de svenska kunderna, som utgör 96 procent av uppdragen. Hur företaget har kontrollerat sina kunder, när det senast skedde och vad som har kontrollerats framgår inte av företagets inskickade handlingar. Att företaget haft långa kundrelationer behöver nödvändigtvis inte innebära att risken för att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism är lägre än i andra situationer. Penningtvättsregelverket ställer krav på att verksamhetsutövaren fortlöpande ska inhämta information om sina kunder och uppdatera sina rutiner och riktlinjer varför Länsstyrelsen bedömer att företaget inte visat att man vidtagit de kundkännedomsåtgärder som företaget, enligt penningtvättsregelverket, är skyldig att göra.

Vad gäller utländska kunder uppger företaget att man inte har lika god kundkännedom om dessa jämfört med sina svenska kunder. Länsstyrelsen konstaterar att det tydligt framgår av penningtvättslagen att en verksamhetsutövare inte får etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden. Detta för att kunna hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen och övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner. En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för kundkännedom vid etableringen av en affärsförbindelse. Ett företag måste ha vidtagit sådana kundkännedomsåtgärder som lagen föreskriver oavsett om kunderna har hemvist i Sverige eller utomlands.

Länsstyrelsen konstaterar att det inte framgår om företaget vidtar förenklade alternativt skärpta kundkännedomsåtgärder.

Övervakning och rapportering

Gällande bestämmelser

Av 4 kap. penningtvättslagen framgår att verksamhetsutövaren ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende övervakning och rapportering.

Verksamhetsutövaren ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enskilda transaktioner i syfte att upptäcka misstänkta aktiviteter och transaktioner. Skärpta kundkännedomsåtgärder och andra nödvändiga åtgärder ska vidtas vid avvikelser eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner för att bedöma om det finns skälig grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling. Verksamhetsutövaren får inte etablera en affärsförbindelse eller utföra en transaktion om det finns misstanke om att produkter kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion eller om ett avstående från att genomföra transaktionen sannolikt skulle försvåra utredningen får dock transaktionen genomföras.

Om verksamhetsutövaren har skälig grund att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom härrör från brottslig handling ska detta rapporteras till Polismyndigheten (Finanspolisen).

Företagets redogörelse

Företaget har uppgett att man under årens lopp haft ett fåtal kunder vars uppdrag avslutats på grund av allmän oseriositet eller misstanke om penningtvätt. Det har handlat om kunder som vägrat lämna ifrån sig kontoutdrag eller där kontoutdraget visar insättningar på femsiffriga belopp, som påstås vara egna insättningar, samtidigt som fakturanummerordningen haltat. Dessa kunder har, enligt företaget, fått söka sig till någon annan konsult som varit mindre nogräknad än Juristfirman [REDACTED]. Företaget uppger att det vid ett tillfälle även har gjort en väl dokumenterad anmälan till Ekobrottsmyndigheten, vilken lades ner och endast resulterade i att [REDACTED] blev mordhotad då namnet lämnades ut av utredaren på myndigheten. Vidare uppger företaget att om man ser några konstiga transaktioner eller transfereringar i de kontoutdrag som kunderna lämnar, skulle företaget be kunderna om en förklaring. Om förklaringen inte skulle vara nöjaktig skulle saken rapporteras till Finanspolisen.

Länsstyrelsens bedömning

Mot bakgrund av att företaget saknar rutiner om hur företaget löpande övervakar och bedömer enskilda transaktioner bedömer Länsstyrelsen rutinerna som bristfälliga. Företaget har inte uppgett hur man övervakar sina pågående kundrelationer eller enskilda transaktioner i syfte att hitta avvikelser. Företaget uppger istället att ingen "svart lista" förs över kunderna vilket skulle kunna tolkas som att någon bedömning av risk inte görs. Det framgår inte heller om företaget vidtar skärpta kundkännedomsåtgärder och andra nödvändiga åtgärder i samband med att avvikelser eller misstänkta transaktioner eller aktiviteter upptäcks.

2021-06-29

Dnr 209-38380-2020
Rek Mb

Behandling av personuppgifter

Gällande bestämmelser

Verksamhetsutövaren ska enligt 5 kap penningtvättslagen ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för behandling av personuppgifter.

Verksamhetsutövaren ska enligt 5 kap. 3 § penningtvättslagen bevara handlingar och uppgifter i fem år om handlingarna och uppgifterna avser 1) åtgärder som har vidtagits för kundkännedom enligt 3 kap. och 4 kap. 2 § eller 2) transaktioner som genomförts med under inom ramen för affärsförbindelser eller vid enstaka transaktioner som omfattas av krav på åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 4-6 §§ penningtvättslagen. Tiden ska räknas från det att åtgärderna eller transaktionerna utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, affärsförbindelsen upphörde. Om en enstaka transaktion inte har genomförts till följd av misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska tiden räknas från det att avståendet skedde.

Företagets redogörelse

Företaget har i inskickade handlingar uppgett att man normalt sparar redovisningsmaterial i sju år men att man ofta ber kunderna själva ta hand om det av utrymmesskäl. Företaget uppger vidare att det nog går att få fram ännu äldre underlag från redovisningsprogrammet i datorn men detta har aldrig varit aktuellt.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att företaget saknar rutiner som överensstämmer med bestämmelserna i penningtvättslagen.

Länsstyrelsen konstaterar även att då handlingar inte alltid sparas i verksamheten saknas även möjlighet att vid behov lämna information till myndigheter.

Intern kontroll och rapportering av misstänkta överträdelser

Gällande bestämmelser

Av 6 kap. penningtvättslagen framgår att verksamhetsutövaren ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll. Omfattningen av och innehållet i avgörs av verksamhetens omfattning samt riskerna som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

Företagets redogörelse

Företaget beskriver att då det endast finns en person i verksamheten så framgår det vem som står för den interna kontrollen. Vidare beskrivs i vilka fall en rapport till Finanspolisen kan bli aktuell.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att företaget allmänt beskriver intern kontroll sam rapportering till Finanspolisen, men då företaget saknar en komplett allmän riskbedömning går det inte att göra en bedömning huruvida omfattningen av rutinerna och riktlinjerna är proportionerlig.

Val av ingripande

Gällande bestämmelser

Länsstyrelsens tillsynsuppdrag är att undersöka hur verksamhetsutövare efterlever penningtvätsregelverket. Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 10 § penningtvättslagen ingripa mot verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2-6 kap i penningtvättslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Av 7 kap. 11 § penningtvättslagen framgår att vid överträdelser som inte är ringa får länsstyrelsen besluta om sanktionsavgift.

Om verksamhetsutövaren är en fysisk person får sanktionsavgift beslutas endast om överträdelserna är allvarliga, upprepade eller systematiska och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelserna. Beslut om sanktionsavgift för en verksamhetsutövare som är en fysisk person sker genom ett sanktionsföreläggande (7 kap. 17 § penningtvättslagen).

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har, som ovan redovisats, gjort bedömningen att företaget brustit i efterlevnad av penningtvätsregelverket i samtliga delar vad gäller företagets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer. Företaget har inte gjort en sådan allmän riskbedömning av sin verksamhet som penningtvätsregelverket föreskriver. Mot bakgrund av att det är den allmänna riskbedömningen som ska ligga till grund för de rutiner och riktlinjer samt övriga åtgärder som företaget ska vidta för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism bedömer Länsstyrelsen att bristerna är allvarliga. Eftersom företaget har brustit i efterlevnad av penningtvätsregelverket genom att inte ha gjort en allmän riskbedömning av sin verksamhet och därtill rutiner och riktlinjer anser Länsstyrelsen att företaget löpt en ökad risk att bli utnyttjad för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Vidare konstaterar Länsstyrelsen att företaget har varit anmält i Bolagsverkets register mot penningtvätt sedan år 2012 varför företaget borde haft god kännedom om penningtvätsregelverket och vilka skyldigheter man som verksamhetsutövare har när man omfattas av nämnda regelverk. Mot denna bakgrund konstaterar Länsstyrelsen att överträdelserna har pågått under en längre tid.

Vid en sammantagen bedömning anser Länsstyrelsen att överträdelserna som har kunnat konstateras är allvarliga och upprepade. Allvarliga då företaget brutit i samtliga kontrollerade delar och därmed utsatt sig för risk att bli utnyttjad för penningtvätt och finansiering av terrorism. Upprepade då företaget varit anmält i Bolagsverkets register mot penningtvätt sedan 2012 utan att ha tagit fram en allmän riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för att kunna hantera de eventuella riskerna.

Som redovisats ovan får en tillsynsmyndighet, ingripa mot en verksamhetsutövare vid överträdelser, som inte är ringa, genom beslut om sanktionsavgift. Om en verksamhetsutövare är en fysisk person får sanktionsavgiften endast beslutas om överträdelserna är allvarliga, upprepade, eller systematiska och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelserna.

Länsstyrelsen konstaterar att företaget är en enskild firma (det vill säga en fysisk person). Eftersom företaget varit anmält i Bolagsverkets register mot penningtvätt i närmare nio år bedömer Länsstyrelsen att det borde stå klart för företaget och dess innehavare [REDACTED] vilka skyldigheter som åligger en verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket.

Vidare framgår det av företagets hemsida att innehavaren [REDACTED] har en jur.kand-examen samt bedriver juridisk verksamhet. Med hänsyn till detta torde [REDACTED] ha en god förmåga att kunna ta till sig och förstå penningtvättsregelverket.

Att [REDACTED] dessutom besvarade frågor kopplade till penningtvättsregelverket i en programserie på SVT under hösten 2020, före Länsstyrelsens föreläggande, borde rimligen ha påmint [REDACTED] om vikten av att fullgöra skyldigheterna som uppställs i penningtvättsregelverket.

Sammanfattningsvis gör Länsstyrelsen bedömningen att innehavaren [REDACTED] av grov oaktsamhet orsakat överträdelserna.

Några ytterligare försvårande eller förmildrande omständigheter i ärendet har inte framkommit.

Vid en sammantagen bedömning anser Länsstyrelsen att ett ingripande ska ske genom ett beslut om sanktionsavgift genom ett sanktionsföreläggande.

Sanktionsavgiftens storlek

Gällande bestämmelser

Sanktionsavgift för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av (1) två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av överträdelserna, om

beloppet går att fastställa, eller (2) ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro. Särskild hänsyn ska tas till sådana omständigheter som anges i 7 kap. 13 § penningtvättslagen samt till den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av överträdelsen. Avgiften ska tillfalla staten.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen kan inte göra en bedömning av en eventuell vinst som företaget gjort till följd av överträdelsen.

Länsstyrelsen bedömer att överträdelserna är allvarliga och att de har pågått under en längre tid, men samtidigt att verksamheten är av begränsad omfattning med en årlig omsättning på mellan ca 260 000 och 390 000 åren 2017-2019.

Länsstyrelsen anser vidare att hänsyn ska tas till att företaget fått vänta relativt lång tid på besked från Länsstyrelsen i ärendet.

Vid en samlad bedömning utifrån överträdelsernas art anser Länsstyrelsen att en sanktionsavgift motsvarande 10 procent av företagets omsättning är motiverat vilket motsvarar ca 30 000 kronor.

Med hänsyn till den relativt långa handläggningstiden bestämmer Länsstyrelsen i detta fall sanktionsavgiften till 10 000 (tiotusen) kronor.

Bestämmelser som beslutet om föreläggande grundas på

- 1 kap. 2 § första stycket p. 18 och 21, 4 § första stycket, 2 kap. 1–5, 8 §§, 3 kap. 12 §, 4 kap. 1 §, 5 kap. 3 och 7 §§, 7 kap. 1, 2, 5, 10–11, 13–14, 16, 21 och 25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Skåne läns föreskrifter och allmänna råd (12FS 2017:22) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ändrad genom 12FS 2018:31 och 12FS 2019:29

Jesper Jacobsson
Beslutande

Gustav Malmberg
Föredragande

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Jesper Jacobsson med handläggare Gustav Malmberg som föredragande. I beslutet har även medverkat juristen Birgitta Fredriksson

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter

Information

Efter att ni tagit del av detta föreläggande har ni tre veckor på er att skriftligen godkänna föreläggandet. Ett godkännande som görs efter den tiden är utan verkan. Om ni inte godkänner föreläggandet, kan Länsstyrelsen komma att ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. Om ni väljer att godkänna sanktionsföreläggandet kommer Länsstyrelsen att fakturera sanktionsavgiften. För mer information om föreläggandet, se medföljande informationsblad.

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. Företaget är även fortsatt skyldiga att ha upprättade och uppdaterade riskbedömningar, rutiner och riktlinjer. Länsstyrelsen kan komma att följa upp att verksamheten följer penningtvättsregelverket genom nya tillsynsinitiativ.

Ytterligare information om penningtvättslagen och era skyldigheter finns på Länsstyrelsens webbplats, [Penningtvätt | Länsstyrelsen Skåne \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/penningtvatt)

Bilagor

Informationsblad om sanktionsföreläggande

För information om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd